

Nr. 13.
20.
október.

Lög

um

rithöfundarjett og prentarjett.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur,
Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Höfundur hver hefur eignarrjett á því, er hann hefur samið. — Hann hefur því, innan þeirra takmarka, sem lög þessi setja, einkarjett á að birta og gefa út rit sín skrifuð, prentuð eða margfölduð á annan þvílíkan hátt, svo og til þess að sýna þau á leiksviði og lesa þau upp. Heimilt er þó að lesa upp rit, sem út hefur verið gefið, hafi rithöfundur eigi á titilblaði þess lagt bann við því, og þrátt fyrir slíkt bann er upplestur leyfilegur, þegar liðin eru 5 ár frá því, að ritið kom út í fyrsta sinn. Höfundur hefur og einkarjett á að gefa út ræður og fyrirlestra, er hann hefur haldið (sbr. þó 2. málgr. 8. greinar og niðurlag 13. greinar).

2. gr.

Tónskáld hafa sama rjett á tónsmíðum sínum sem höfundar á ritum. Heimilt er þó að syngja eða leika á hljóðfæri opinberlega danslög og sönglög, er áður hafa verið birt, svo og einstaka kafla úr öðrum útgefnum lagsmíðum.

Sama rjett hefur og höfundur á stærðfræðisuppráttum, landsuppráttum og öðrum þesskonar uppráttum.

3. gr.

Útgefendur blaða, tímarita eða ritsafna hafa einkarjett á að gefa út rit þessi í einni heild sem höfundar væru. — Sje eigi öðruvísi um samið hafa höfundar einstakra ritgerða eða kafla í slíkum ritum að öðru leyti eignarrjett að þeim eptir sem áður.

4. gr.

Engum er heimilt án leyfis þess, er eignarrjett hefur á riti, að gefa út þýðing á því fyrr en 10 ár eru liðin frá því að ritið var gefið út í fyrsta sinn.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentarjett.

Autoriseret Oversættelse i Henhold til Lov 18de September 1891.

LOV

om

Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13.
20.
Oktober.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark,
de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken,
Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: Altinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Enhver Forfatter har Ejendomsret til sine Værker. Han har derfor med de af denne Lov følgende Indskrænkninger udelukkende Ret til at offentliggøre og udgive sine Skrifter ved Afskrivning, Trykning eller anden lignende Mangfoldiggørelse, samt til at lade dem opføre og oplæse. En Oplæsning af et udgivet Værk er dog tilladt, dersom Forfatteren ikke paa Titelbladet har forbudt saadant, og til Trods for et saadant Forbud er Oplæsning hjemlet, naar 5 Aar ere forløbne fra Værkets første Udgivelse. Ligeledes har Forfatteren udelukkende Ret til at udgive Taler og Foredrag, som han har holdt (jfr. dog § 8, 2det Punktum, og § 13 i Slutningen).

§ 2.

Komponister har samme Ret over deres Kompositioner som Forfattere over deres Skrifter. Dog er det tilladt at synge eller spille offentlig tidligere offentliggjorte Danse og Sange samt enkelte Stykker af andre udgivne Kompositioner.

Samme Ret har ogsaa Forfatteren til matematiske, geografiske og andre lignende Tegninger.

§ 3.

Udgivere af Aviser, Tidsskrifter eller Værker, der bestaa af selvstændige Bidrag fra forskellige Medarbejdere, have samme udelukkende Ret til Udgivelsen af det samlede Værk, som tilkommer Forfattere. — Forfatterne af de enkelte Bidrag i Publikationer af nævnte Art bevare, hvis ikke andet er vedtaget, forøvrigt Forfatterretten til disse.

§ 4.

Uden Samtykke af den, hvem Forfatterretten til et Værk tilkommer, maa ingen forinden 10 Aar ere gaaede fra dets første Offentliggørelse, udgive en Oversættelse af Værket.

Nr. 13. Lov 20. Oktober om Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13. Nú hefur rit verið gefið út með fullri heimild á ýmsum tungumálum áður en
 20. tjeður 10 ára frestur er liðinn, og er þá eigi heimilt að gefa út þýðing á því á neinu
 október. þeirra tungumála, nema sá, er eignarrjettinn hefur, leggi á samþykki sitt.

Nú er rit gefið út í heptum, og ber þá að telja ofangreint 10 ára tímabil frá
 útkomu síðasta heptis. Sje um rit að ræða, sem út eru gefin í bindum, er koma út
 á nokkrum fresti, eða skýrslur, sem vísindafjelög gefa út, þá skulu einstök bindi eða
 skýrslur teljast sjerstök rit að því er umgetinn frest snertir.

5. gr.

Þýðing á riti, sem gjörð er með fullri heimild, og þýðing á riti því, er eigi
 nýtur verndar þessara laga, hefur sama rjett sem frumrit væri. En heimilt er að
 gefa út nýja, sjálfstæða þýðing á riti, sem annars er heimilt hverjum manni að þýða,
 þótt hið sama rit hafi áður þýtt verið.

6. gr.

Nú er rit samið af fleirum en einum höfundi án þess að ritmið hvers ein-
 staks sje sjerstök heild og hafi þeir ekki fyrir fram, áður en ritið var samið, veitt
 beint eða þegjandi samþykki sitt til birtingar, og þarf þá samþykki allra höfundanna
 til þess að ritið verði birt.

Ákvæði þetta á einnig við, þegar um það er að ræða, að ritið sje birt á annan
 hátt en áður hefur verið gjört, t. d. sýnt á leiksviði, er það áður aðeins hefur verið
 gefið út á prenti.

Nú fá margir eignarrjett á riti að arfi og skal hver sá, sem höfundur með
 arfleiðsluskrá hefur til þess kjörið, skera úr því, hvort birta skuli ritið eða birta það
 á annan hátt en áður hefur verið gjört. Hafi höfundur eigi gjört slíka ákvörðun,
 skal það hjóna, sem eptir lifir, ef skilnaður að borði og sæng eða algjör hjónaskilna-
 ður hefur eigi átt sjer stað, hafa úrskurðarvald að þessu leyti. Sje hvorugt hjóna á
 lífi, þarf samþykki allra erfingja.

Nú hefur rit verið löglega út gefið áður, og getur þá hver sameigandi krafist
 þess, að ritið megi gefa út á ný óbreytt, enda sje eigi öðruvísi um samið áður eða
 annað ákveðið í arfleiðsluskrá, að því er til erfingja kemur.

Nú hafa fleiri en einn öðlast útgáfurjett með afsali eða lögsókn, og getur þá
 hver þeirra krafist þess, að ritið megi gefa út.

Nú eru hlutaðeigendur eigi á eitt sáttir um það, hvernig útgáfu skuli hagað,
 eða með hvaða skilyrðum ritið skuli gefið út, eða eigi verður fengin yfirlýsing sumra
 þeirra um þessi atriði, og getur þá hver einstakur þeirra krafist þess, að stjórnarráð
 Íslands tilnefni 3 menn í nefnd, sem skeri úr ágreiningsatriðunum. Ef nefndarmenn
 verða eigi á eitt sáttir, ræður afl atkvæða. Þeir, sem stjórnarráðið skipar í nefnd
 þessa, eru, að viðlögðum dagsektum, sem stjórnarráðið ákveður ef til kemur, skyldir
 til þess að takast starfa þennan á hendur. Borgun til dómsmanna ákveður stjórnar-
 ráðið, og greiðist hún af sameigendum, er skulu setja tryggingu fyrir henni fyrirfram,
 ef stjórnarráðið krefst þess.

Tekjur af útgáfum skiptast meðal sameigenda eptir rjetttri tiltölu við eignar-
 rjett hvers eins.

Nú eru margir höfundar að sama riti, og skulu þeir þá hafa jafna hlutdeild í
 eignarrjettinum, nema öðruvísi sje um samið.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentjett.

Hvis et Værk inden Udløbet af ovennævnte 10 Aars Frist lovligt er udkommet Nr. 13. paa flere Sprog, maa der ikke offentliggøres nogen Oversættelse af det til noget af disse Sprog uden Samtykke af den, hvem Forfatterretten tilkommer. ^{20.} Oktober.

Ved Værker, der udkomme i Leveringer, regnes ovennævnte 10 Aars Frist fra Udgivelsen af den sidste Levering. Ved Værker, der udgives i flere, med Mellemrum offentliggjorte, Bind, saavel som ved Meddelelser, der udgives af videnskabelige Selskaber, blive de enkelte Bind eller Meddelelser med Hensyn til ovennævnte Frist at betragte som særskilte Værker.

§ 5.

En med fuld Hjemmel iværksat Oversættelse af et Skrift, saavel som en Oversættelse af et Skrift, der ikke er beskyttet efter denne Lov, nyder samme Ret som et Originalværk. Dog er det tilladt at udgive en ny, selvstændig Oversættelse af et Skrift, hvis Oversættelse i det hele taget er hjemlet alle og enhver, selv om det tidligere er blevet oversat.

§ 6.

Naar et Værk er forfattet af flere, uden at hver enkelt Bidrag udgjør et selvstændigt Hele, udkræves samtlige Forfatteres Samtykke til dets Offentliggørelse, for saa vidt det ikke forud for Udarbejdelsen udtrykkeligt eller stiltiende er givet.

Det samme gælder, naar der er Spørgsmaal om at offentliggøre Værket paa anden Maade, end det tidligere er sket, f. Eks. ved Opførelse, naar det tidligere kun er blevet udgivet i Trykken.

Naar Forfatterretten til et Værk ved Arv er overgaaet til flere i Forening, tilkommer Retten til at tage Bestemmelse om den første Offentliggørelse eller om Offentliggørelse paa anden Maade, end det tidligere er sket, den, hvem Forfatteren ved Testamente har tillagt denne Ret. Hvis ingen saadan Bestemmelse er truffen, tilkommer Retten hans efterlevende — ikke fraskilte eller fraseparerede — Ægtefælle, eller hvor en saadan ikke findes, alle Arvingerne, hvis enstemmige Beslutning udkræves.

Naar Offentliggørelse lovlig har fundet Sted, kan enhver af de flere til Forfatterretten berettigede, hvis ikke andet er vedtaget — eller for Arvingernes Vedkommende fastsat ved Testamente — fordre Værkets fornyede Offentliggørelse paa samme Maade.

Er Retten til Offentliggørelse ved Overdragelse eller Retsforfølgning overgaaet til flere, kan enhver af de berettigede kræve Værket offentliggjort.

Er der Uenighed om, paa hvilken Maade eller under hvilke Betingelser Offentliggørelsen skal ske, samt naar ingen Erklæring herom kan faas fra en af de berettigede, kan enhver af disse forlange, at Islands Ministerium udnævner en af 3 Personer bestaaende Kommission, der skal afgøre Tvistepunkterne. Hvis Kommissionens Medlemmer ikke kan blive enige, gælder Stemmeflerhed. De, der af Ministeriet blive beskikkede til at tage Sæde i denne Kommission, ere, under Tvang af Dagsmulkter, der i paakommende Tilfælde bestemmes af Ministeriet, pligtige til at paatage sig dette Hverv. De Interesserede ere pligtige til at yde Kommissionens Medlemmer en af Ministeriet fastsat Betaling, for hvis Erlæggelse der, hvis Ministeriet forlanger det, forud skal stilles Sikkerhed.

Den ved Offentliggørelsen erhvervede Indtægt fordeles efter det mellem de berettigede bestaaende Retsforhold.

Naar et Værk er forfattet af flere, skal de, hvis ikke andet er vedtaget, anses som ligeberettigede med Hensyn til Forfatterretten.

Nr. 13. Lov 20. Oktober om Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13.
20.
október.

7. gr.

Nú eru gefin út sönglög með texta, og gilda þá ákvæði 6. greinar að því er snertir útgáfu sönglaganna og textans í einni heild.

Höfundar laganna og textans eiga rjett á að gefa út hvort fyrir sig sjerstaklega.

8. gr.

Lög, tilskipanir, auglýsingar frá stjórnarvöldum, dóma og opinber skjöl yfirhöfuð, má hver gefa út sem vill. Sama er um umræður á alþingi og hverskonar opinberum fulltrúasamkomum, snertandi sveitarstjórn eða kirkjuleg mál eða önnur opinber erindi, ennfremur ræður manna á opinberum landsmálafundum, lýðmenntasamkomum eða þesskonar fundum, og hvers kyns öðrum opinberum samkomum.

9. gr.

Höfundur á rjett á að fá öðrum í hendur, að nokkru eða öllu leyti, rjett að riti sínu.

Nú hefur höfundur veitt öðrum rjett til þess að birta rit á ákveðinn hátt (t. d. á prenti eða á leiksviði), og er þá rjetthafa eigi heimilt að birta ritið á annan hátt en ákveðið var, nje láta þýða.

Rjetthafi má eigi án leyfis höfundar gjöra breytingar á riti og birta það þannig.

Nú selur höfundur (eða sá er í hans stað gengur) útgáfurjett á riti, og nær þá rjettur útgefanda til einnar prentunar að eins, nema öðruvísi sje um samið, og má sliik prentun eigi fara fram úr 1,000 eintökum, nema ritið eigi að birtast á þann hátt, er um er rætt í 1. málsgrein 3. greinar. Höfundur má eigi gefa út nýja prentun af ritinu meðan upplag útgefanda er eigi uppselt, enda sje ritið þá jafnan fáanlegt í bókaverzlunum við verði, er eigi sje hærra en upphaflega var á það sett.

Nú gefur höfundur eða útgefandi út ritið að nýju í heimildarleysi, eða útgefandi hefur upplagið stærra en rjett er, og skal þá beitt ákvæðum 17., 18. og 20. gr. laga þessara.

10. gr.

Nú selur höfundur öðrum í hendur leikrjett á leikriti, og er þá rjetthafa heimilt, sje eigi öðruvísi um samið, að sýna það hvar sem er og eins opt og hann vill, en eigi getur hann fengið rjett sinn öðrum í hendur.

Ef eigi er öðruvísi um samið, er höfundi heimilt að fá einnig öðrum leikrjett á ritinu eða láta leika það sjálfur.

Nú hefur einhver öðlast einkarjett á að sýna rit á leiksviði, en lætur eigi leika það opinberlega í þrjú ár samfleytt, og er þá höfundi eða erfingjum hans, en eigi öðrum, er kynnu að hafa náð eignarrjetti á ritinu, heimilt að fá öðrum í hendur leikrjettinn eða láta leika ritið sjálfir.

11. gr.

Nú deyr höfundur og skal þá farið eptir ákvæðum erfðalaganna að því er snertir eignarrjett hans á sömdu máli (sbr. þó 6. gr.).

Nú hefur rit eigi verið gefið út meðan höfundur var á lífi, og getur hann þá ákveðið í arfleiðsluskrá, að eigi megi birta það fyrr en eptir tiltekinn árafjöld — þó Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prenturjett.

§ 7.

Nr. 13.
20.
Oktober.

Ved Udgivelse af Sange med Tekst gælde Bestemmelserne i § 6, for saa vidt angaar den samlede Udgivelse af Sangene og Teksten.

Særskilt Udgivelse af Sangene og Teksten kunne Komponisten og Tekstforfatteren paa egen Haand iværksætte.

§ 8.

Love, Anordninger, administrative Kundgørelser, Domme samt i det hele taget offentlige Aktstykker kan enhver udgive. Det samme gælder om Forhandlinger paa Altinget, i kommunale, kirkelige eller andre offentlige Repræsentationer, samt om Taler ved offentlige politiske, folkeoplysende og lignende Møder, og hvilke som helst andre offentlige Møder.

§ 9.

Forfatteren kan overdrage Retten over sit Værk helt eller delvis.

Forfatterens Overdragelse af Ret til Offentliggørelse paa en bestemt Maade (f. Eks. Trykning eller Opførelse) hjemler ikke Erhververen Ret til Offentliggørelse paa anden Maade eller til at foranstalte Oversættelser.

Erhververen er uberettiget til uden Forfatterens Samtykke at offentliggøre Værket i forandret Skikkelse.

Naar Forfatteren (eller den, der er traadt i hans Sted) overdrager Retten til at udgive et Skrift, faar Erhververen, hvis ikke andet er vetaget, ikke Ret til at offentliggøre mere end eet Oplag, der ikke maa overstige 1000 Eksemplarer, medmindre Værket skal offentliggøres paa den i § 3, 1ste Stk. omhandlede Maade. Forfatteren er uberettiget til at foranstalte nyt Oplag, saalænge det overdragne Oplag ikke er udsolgt, forudsat at Værket bestandig kan faas i Boghandelen for en Pris, der ikke er højere end den oprindelig fastsatte.

Naar Forfatteren eller Forlæggeren uberettiget foranstalter nyt Oplag, eller naar Forlæggeren lader det overdragne Oplag aftrykke i et større Antal Eksemplarer, end han er berettiget til, komme de i §§ 17, 18 og 20 foreskrevne Regler til Anvendelse.

§ 10.

Den, hvem en Forfatter har overdraget Ret til Opførelse af et dramatisk Værk, er i Mangel af anden Aftale berettiget til at opføre Værket overalt og saa ofte han vil, men kan ikke overdrage sin Ret til andre.

Hvor ikke andet er vedtaget kan Forfatteren overdrage Ret til Opførelse af Værket ogsaa til andre eller selv lade det opføre.

Selv om en udelukkende Ret til Opførelse af et Værk er overdraget nogen, skal det staa Forfatteren og hans Arvinger, men ikke andre, der maatte have erhvervet Forfatterretten, frit for at overdrage andre Opførelsesret eller selv lade Værket opføre, hvis den, hvem den udelukkende Ret var overdragen, i tre paa hinanden følgende Aar ikke har bragt Værket til offentlig Opførelse.

§ 11.

Ved Forfatterens Død kommer Arvelovgivningens Regler til Anvendelse paa hans litterære Ejendomsret (jfr. dog § 6).

Med Hensyn til Værker, der ikke i Forfatterens levende Live ere offentliggjorte, kan han ved Testamente bestemme, at Offentliggørelse ikke maa finde Sted før et vist Antal Aar — dog ikke over 50 Aar — efter hans Død, samt tillige hvem Nr. 13. Lov 20. Oktober om Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13. eigi meira en 50 ár — eptir dauða hans, og heimilt er honum að ákveða jafnframt, hver skuli eiga rjett á að gæta þess, að fyriræli hans um þetta sjeu haldin.

20.
október.

Nú er rit samið af fleirum en einum höfundi án þess þó að ritsmið hvers einstaks sje sjerstök heild, og fellur þá rjettur eins höfundarins til samhöfunda hans, eða þeirra, sem komnir eru í þeirra stað, ef hann deyr án þess að láta eptir sig erfingja og hefur eigi heldur fengið öðrum í hendur rjett sinn. Þó skal óskerður rjettur sá, er 12. gr. veitir þeim, er skuld eiga að hinum látna manni.

Hafi enginn að höfundi látnum eignarrjett að riti hans, þá er hverjum sem vill heimilt að gefa ritið út eða birta það á annan hátt, ef erfðaskrárákvæði eru því eigi til fyrirstöðu.

12. gr.

Nú hefur rit eigi verið birt almenningi á prenti nje á annan hátt, og geta þá þeir, er skuld eiga að höfundi eða erfingjum hans, eigi öðlast með lögsókn rjett til þess að birta ritið nje heldur umráð yfir handriti höfundar

Nú hefur rit verið birt, og geta skuldheimtumenn þá ekki heldur öðlast með lögsókn rjett til að gefa það út að nýju eða birta það án leyfis höfundar eða erfingja hans. En rjett er að skuldheimtumenn leiti fullnustu í fjárarði af eignarrjetti rits, sem út hefur verið gefið eða síðar kann að verða út gefið, eða birt á annan hátt þó því að eins í arði af væntanlegum útgáfum eða birtingum rits, sem eigi hefur áður birt verið, að höfundur þess sje dáinn.

Hafi fjárnám verið gjört í útgáfum rits eptirleiðis, má höfundur eigi nje erfingjar hans, án samþykkis fjárnámshafa, veita móttöku og eyða andvirði fyrir slíkar útgáfur að viðlagðri hegningu samkvæmt 255. gr. hinna almennu hegningarlaga.

Rjett þann, sem hjer er veittur fjárnámshafa, hafa og allir skuldheimtumenn í protabúum, svo og í dánarbúum, þar sem erfingjar taka eigi að sjer ábyrgð á skuldum.

13. gr.

Það er brot gegn lögum þessum að birta eða gefa út rit, er annar hefur eignarrjett á, þótt úr því sje fellt, við það bætt eða á því gjörðar breytingar, hvort heldur að efni, orðfæri eða framsetning (t. d. er sögu er snúid í leikrit), ef úrfellingarnar, viðaukarnir eða breytingarnar eru eigi svo verulegar, að heita megi að nýtt og sjálfstætt rit sje til orðið. Heimilt er þó að segja frá efni útgefna rita, svo og að skýra stuttlega frá ræðum manna og fyrirlestrum.

14. gr.

Enginn má endurprenta án heimildar fregnskeyti, sem annar hefur fengið og birt á sinn kostnað, nje segja frá efni þeirra á prenti, fyrri en 5 dögum eptir að það var birt á prenti.

Hver sá er sóknaraðili rjettur um þetta efni, sem sýnt getur frumrit fregnskeytisins til sín stílað frá ritsímaskrifstofu eða frá fregnskeytafjelagi, sem hann er áskrifandi hjá.

Sá er stefnt er fyrir ólöglega eptirprentun fregnskeytis, verður sekur talinn, nema hann sanni. að hann hafi sömu heimild til þess sem sækjandi eða aðra jafngöða (svo sem leyfi einhvers þess, er fengið hefur skeytið með jafngöðri heimild).

Brot gegn þessu varða sektum 10—1,000 kr. hvert sinn og auk þess skaðabótum til stefnanda, tvígildum við símagjald fyrir skeytið.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentjett.

der skal være berettiget til at paase Overholdelsen af hans Bestemmelse i denne Nr. 13.
Henseende.

20.
Oktober.

Naar et Værk er forfattet af flere, uden at hver enkelts Bidrag udgør et selvstændigt Hele, gaar den enkelte Medforfatters Ret, hvis han dør uden Arvinger og uden at have afhændet sin Ret, over paa Medforfatterne eller dem, der ere indtraadte i disses Ret, dog med Forbehold af Kreditorernes Ret efter § 12.

Naar efter Forfatterens Død ingen til Forfatterretten berettiget Person findes, staaar Retten til Værkets Udgivelse eller anden Offentliggørelse aaben for alle, for saa vidt testamentariske Bestemmelser ikke maatte være til Hinder derfor.

§ 12.

Saa længe et Værk ikke er offentliggjort ved Trykken eller paa anden Maade, kunne Forfatterens eller hans Arvingers Kreditorer ikke ved Retsforfølgning erhverve Adgang til at offentliggøre det eller til at raade over Forfatterens Manuskript.

Ej heller kunne Kreditorerne uden Forfatterens eller hans Arvingers Samtykke gennem Retsforfølgning erhverve Adgang til at foranstalte fornyet Offentliggørelse af et allerede offentliggjort Værk. Derimod kunne de søge Fyldstgørelse i det pekuniære Udbytte af Ejendomsretten til et Skrift, der allerede er eller senere bliver udgivet eller paa anden Maade offentliggjort, dog kun efter Forfatterens Død i Vederlaget for fremtidige Udgaver eller Offentliggørelser af ikke tidligere offentliggjorte Værker.

Er Udlæg foretaget i Vederlaget for fremtidige Udgaver, er det under Strafansvar efter den almindelige Straffelovs § 255 forbudt Forfatteren eller hans Arvinger uden Udlægshaverens Samtykke at oppebære og forbruge Udbyttet af de fremtidige Udgaver.

Samme Ret som Udlægshavere have samtlige Kreditorer i Tilfælde af Konkurs og Dødsboskifte, naar Arv og Gæld ikke er vedgaaet.

§ 13.

En Offentliggørelse eller Udgivelse af et Værk, hvortil en anden har Forfatterret, anses som stridende mod denne Lov, selv om der er foretaget Forkortelser, Tillæg eller Omarbejdelser, hvad enten med Hensyn til Indhold, Sprog eller Form (f. Eks. Dramatisering), naar Forkortelserne, Tillægene eller Omarbejdelsen ikke ere saa betydelige at et nyt og selvstændigt Værk kan siges at være frembragt. Dog skulle Anmeldelser og kortfattede Referater af Taler og Foredrag være tilladte.

§ 14.

Ingen maa uden Hjemmel optrykke Telegrammer, som en anden har modtaget og offentliggjort paa egen Bekostning, eller paa Tryk referere deres Indhold, førend 5 Dage efter at de blev offentliggjorte paa Tryk.

Berettiget til at optræde som Sagsøger ved Overtrædelser af fornævnte Bestemmelser er enhver, som kan fremvise et til ham stilet Originaltelegram fra Telegrafkontoret eller fra et Telegramselskab, i hvilket han er Abonnent.

Den, der sagsøges for ulovligt Optryk af et Telegram, bliver at dømme, medmindre han godtgør, at han har samme eller lige saa god Hjemmel (f. Eks. Tilladelse til Offentliggørelse fra en som har modtaget det med lige saa god Adkomst) til det som Sagsøgeren.

Overtrædelse af nævnte Forbud straffes hver Gang med en Bøde fra 10—1000 Kr., hvorhos der i Erstatning til Sagsøgeren skal betales det dobbelte af Gebyret for Telegrammet.

Nr. 13. Lov 20. Oktober om Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13.
20.
október.

15. gr.

Eigi er það saknæm eptirprentun:

- a. að taka einstaka kafla úr útgefnum ritum annara upp í önnur rit, sem samkvæmt aðalefni sínu eru fullkomlega sjálfstæð;
- b. að prenta í lesbókum og skólabókum einstaka kafla úr ritum, þegar full tvö ár eru liðin frá því að ritin voru gefin út í fyrsta sinn;
- c. að prenta áður útgefin kvæði sem texta, þegar sönglög eru gefin út, svo og á söngskrám.

Heimildir skulu jafnan skilmerkilega tilgreindar, (sbr. 16. gr.).

16. gr.

Heimilt er að taka upp í blöð eða tímarit einstakar greinar úr öðrum blöðum eða tímaritum, nema þess sje getið við greinarnar, að eptirprentun sje bönnuð. Eigi nær heimild þessi til sjerstakra fylgirita.

Tilgreina skal fullum stöfum blað það eða tímarit, sem greinarnar eru teknar úr, og nafn eða merki höfundar eða þýðanda, ef nokkurt er.

17. gr.

Nú er rit prentað eða eptirritað innanlands eða utan gegn ákvæðum laga þessara, og skulu þá öll þau eintök, sem til eru hjer á landi, og ætluð eru til þess að hafa þau á boðstólum, gjörð upptæk og ónýtt.

Nú er aðeins nokkur hluti rits ólöglegur samkvæmt lögum þessum, og skal þá, ef unnt er, einungis gjöra þann hluta ritsins upptækan og ónýta hann.

Áhöld öll, sem aðeins verða notuð til þess að drýgja brot gegn lögum þessum, svo sem mót, plötur og þessháttar, skulu gjörð upptæk og ónýtt, eða farið með þau þannig, að þau eigi frammar verði notuð.

Rjett er að sá eða þeir, sem misboðið er, fái keypt áhöld þau, sem upptæk eru gjörð, gegn því að greiða verð þeirra eptir dómkvaddra manna mati. Verðið skal aldrei ákveðið hærra en svari því, sem sannað verður að tilbúningur munanna hafi kostað, og getur sá, sem misboðið er, krafizt þess að matið fari fram áður en hann lætur uppi, hvort hann kaupi hina upptæku muni.

Ákvæði greinar þessarar eiga einnig við eptirrit, sem ætluð eru til afnota við óheimila opinbera sýning rita á leiksviði.

Sje brot á lögum þessum svo til komið, að fremjandi hafi eptir beztu vitund haft ástæðu til að ætla, að sjer væri verkið heimilt, verður þess eigi krafizt, að hin ólöglegu eintök eða áhöld þau, er notuð hafa verið, verði af hendi látin eða ónýtt, ef eigandi þeirra sjer um, að þau verði geymd undir umsjón yfirvalda, þangað til eignar-rjettur að ritinu er úr gildi genginn.

18. gr.

Sá, sem gegn ákvæðum laga þessara af ásettu ráði eða af gáleysi gefur út rit, eða flytur hingað til lands rit, sem gefið hefur verið út erlendis, án heimildar samkvæmt lögum þessum, í þeim tilgangi að hafa ritið á boðstólum hjer á landi, svo og sá, sem vísitandi útbytir, selur öðrum á leigu eða hefur útsölu á riti, sem gefið hefur verið út hjer á landi eða hingað flutt gegn ákvæðum laga þessara, skal sæta 10—1,000 kr. sektum, enda hafi hann eigi með atferli sínu unnið til þyngri refsingar. Brot gegn 1. málsgr. 16. greinar varða þó aðeins sektum frá 1—20 krónum.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentjett.

Som ulovligt Eftertryk anses ikke:

- a. Optagelse af enkelte af andres tidligere udgivne Værker uddragne Stykker i andre Værker, som efter deres Hovedindhold ere aldeles selvstændige;
- b. Optagelse af enkelte Stykker af et Værk i Læsebøger og Skolebøger, naar der er hengaaet mindst to Aar fra de benyttede Værkers første Udgivelse;
- c. Aftryk af tidligere udgivne Digte som Tekst for Sange eller paa Koncertprogrammer.

Den benyttede Kilde skal altid tydelig angives (jfr. § 16).

§ 16.

Aftryk i Aviser eller Tidsskrifter af enkelte Artikler i andre Aviser eller Tidsskrifter er tilladt, medmindre det ved Artiklerne er bemærket, at Eftertryk er forbudt. Denne Tilladelse strækker sig dog ikke til Optræk af særlige Følgeskrifter.

Ved nævnte Aftryk skal den benyttede Kilde samt Forfatterens eller Oversætterens Navn eller Mærke, hvis saadant findes, altid angives uden Forkortelse.

§ 17.

Af et i Strid med nærværende Lov i eller uden for Landet trykt eller afskrevet Værk skulle alle til Offentliggørelse bestemte Eksemplarer, som her i Landet forefindes, konfiskeres og tilintetgøres.

Hvis kun en Del af Værket er i Strid med denne Lov finder Konfiskation og Tilintetgørelse saa vidt muligt kun Sted for denne Dels Vedkommende.

Alle udelukkende til Overtrædelse af denne Lov brugelige Materialier, saasom Klichéer, Plader o. l., skulle konfiskeres og tilintetgøres eller behandles paa en saadan Maade at de ikke mere kan bruges.

Den eller de forurettede kan fordre, at de konfiskerede Sager blive solgte til ham efter en af inden Retten udmeldte Mænd foretagen Vurdering. Denne Vurdering, hvorved Genstandene ikke maa ansættes til højere Værdi end de til deres Forfærdigelse bevislig medgaaede Udgifter, kan af den forurettede forlanges foretagen, forinden han erklærer, om han vil købe de konfiskerede Sager.

Bestemmelserne i denne Paragraf kommer ogsaa til Anvendelse paa de til Brug ved uretmæssig offentlig Opførelse af dramatiske Værker bestemte Afskrifter.

Hvis en Overtrædelse af denne Lov er begaaet under saadanne Omstændigheder, at Overtræderen efter bedste Vidende havde Grund til at antage sig berettiget dertil, kunne de ulovlige Eksemplarer eller de anvendte Materialier ikke fordres udleverede eller tilintetgjorte, hvis Ejeren drager Omsorg for, at de tages i offentlig Forvaring indtil Forfatterretten til det paagældende Værk ophører.

§ 18.

Den, som forsætligt eller uagtsomt i Strid med nærværende Lov udgiver et Værk eller, i den Hensigt at offentliggøre det, indfører et Værk, der er blevet udgivet i Udlandet uden Hjælp i denne Lov, eller uddeler, udlejer eller forhandler et ham bekendt i Strid med denne Lov her i Landet udgivet eller indført Værk, skal, for saa vidt han ikke ved sit Forhold maatte have forskyldt højere Straf, bøde fra 10 til 1,000 Kr. — Overtrædelse af § 16, 1ste Stykke, medfører dog kun Bøder fra 1 til 20 Kr.

Nr. 13. Bæta skal hinn seki þeim, sem misboðið er, fullum bótum allt tjón það, er af broti gegn lögum þessum leiðir; hafi rit áður verið gefið út, skal meta bæturnar eptir bóksöluverði því, er var á hinni síðustu útgáfu og tölu þeirra eintaka, er sannað verður eða líklegt má ætla, að úti hafi verið látin, en verði eigi beinlínis farið eptir þessu, svo og þegar ritið hefur eigi áður verið gefið út, skal svo mjög sem unnt er meta bæturnar eptir álíka mælikvarða.

20.
október.

Þá er brot gegn lögum þessum fullkomnað, þegar eitt eintak er fullprentað eða við það lokið á annan hátt.

19. gr.

Sá, sem af ásettu ráði eða af gáleysi brýtur lög þessi með því að sýna í heimildarleysi sjónleika eða söngleika á leiksviði, lesa upp ritsmiðar annara eða syngja eða leika á hljóðfæri opinberlega sönglög eða aðra tónsmíð eða þá nota við söng, ljóð eða annan texta heimildarlaust, sæti 5—500 kr. sektum og bæti auk þess að fullu halla þann, sem rjetthafi hefur af beðið. Bæturnar skulu eigi vera minni en gróði sá, sem orðið hefur á sýningunni, upplestrinum, söngnum eða hljóðfæraslættinum, og hafi verk það, sem ranglega var notað, eigi verið notað eingöngu, er brot var framið, skal metið hversu mikinn þátt það á í gróðanum.

20 gr.

Nú aðhefst einhver eitthvað það, er um er rætt í 18. og 19. gr., og hefur hann eptir beztu vitund haft ástæðu til að ætla, að sjer væri verknaðurinn heimill, og sætir hann þá eigi ábyrgð samkvæmt þessum lagagreinum, en skila skal hann rjett-hafa gróða sínum eptir því sem hann verður metinn.

21. gr.

Sá, sem af ásettu ráði eða af gáleysi lætur hjá líða að tilgreina heimild eins og boðið er í 15. og 16. gr., sæti 1—20 króna sektum. Brot þessi hafa hvorki skaðabætur nje upptöku í för með sjer.

22. gr.

Eignarrjettur að sömdu máli helzt alla æfi höfundar og 50 ár eptir hann látinn, Nú eru fleiri en einn höfundur að riti án þess að ritsmið hvers einstaks sje sjerstök heild, og skal þá telja greint 50 ára tímabil frá dauða þess þeirra, er lengst lifir. Hafi rit verið birt, ber þó einungis að taka tillit þá til þeirra höfunda, sem birt hafa nöfn sín á ritinu sjálfu eða, sje um leikrit að ræða, sem leikið hefur verið, en eigi birt á annan hátt, þeirra höfunda, sem hafa nafngreint sig þegar ritið var leikið.

23. gr.

Rit, sem koma út nafnlaust eða með dularnafni, svo og rit, er útgefendur hafa öðlast eignarrjett að samkvæmt 3. gr., njóta verndar í 50 ár frá lokum þess árs, er þau komu út í fyrsta sinn.

Nú birtir höfundur sjálfur nafn sitt, áður en tjeð 50 ára tímabil er liðið, eða einhver, er til þess hefur heimild, nafngreindir hann, annaðhvort á nýrri útgáfu ritsins eða með yfirlýsing, sem birt er á sama hátt og fyrirskipað er um opinberar auglýsingar, og öðlast ritið þá fyllstu vernd samkvæmt 22. gr.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentjett.

Den skyldige skal erstatte den forurettede al ved Overtrædelse af denne Lov Nr. 13. foraaarsaget Skade. Hvis Værket tidligere er offentliggjort, skal ved Erstatningens Bestemmelse tages Hensyn til Bogladeprisen paa den sidste Udgave og det Antal Eksemplarer, som det kan bevises eller med Rimelighed kan skønnes, at der er afhændet, men hvis denne Fremgangsmaade ikke ligefrem kan anvendes, saa vel som naar Værket ikke tidligere har været udgivet, skal Erstatningen beregnes efter saa vidt muligt tilsvarende Regler. 20.
Oktober.

Overtrædelse af denne Lov er fuldbyrdet, naar et Eksemplar er trykt færdig eller paa anden Maade fuldgjort.

§ 19.

Forsætlig eller uagtsom Overtrædelse af nærværende Lov ved uretmæssig Opførelse af dramatiske Værker, eller Oplæsning, eller ved uden Hjemmel offentlig at synge eller spille Sange og andre Kompositioner samt benytte Digte eller andet fra andres Værker som Tekst, straffes med Bøder fra 5 til 500 Kr., hvorhos den skyldige skal give den forurettede fuldstændig Erstatning for den Skade, han derved har lidt. Denne Erstatning maa ikke fastsættes til mindre end den ved en saadan Opførelse, Oplæsning, Sang eller Musikudførelse indvundne Nettoindtægt, og hvis et Værk ikke har været benyttet alene, skal der skønnes over, hvor meget det har bidraget til Nettoindtægten.

§ 20.

Den, som i god Tro har foretaget de i §§ 18 og 19 nævnte Handlinger, er ikke undergivet det i disse Paragrafer hjemlede Ansvar, men skal til den forurettede udrede hvad han skønnes at have fortjent.

§ 21.

Den, som forsætligt eller uagtsomt undlader den i §§ 15 og 16 foreskrevne Angivelse af Kilden, straffes med Bøder fra 1 til 20 Kr. Erstatningsansvar og Konfiskation indtræder ikke i dette Tilfælde.

§ 22.

Litterær Ejendomsret vedvarer i Forfatterens Levetid og 50 Aar efter hans Død. Naar et Værk er forfattet af flere, uden at hver enkelt's Bidrag fremtræder som et selvstændigt Hele, blive de 50 Aar at regne fra den længstlevendes Død. Hvis Værket er offentliggjort, bliver dog herved kun at tage Hensyn til de Forfattere, der ere navngivne paa selve Værket, eller, for saa vidt angaar dramatiske Værker, der have været opførte men ikke paa anden Maade offentliggjorte, ved disses Opførelse.

§ 23.

Anonyme og pseudonyme Værker, samt Værker, hvortil Udgiveren i Henhold til § 3 erhverver Forfatterret, nyde Beskyttelse i 50 Aar fra Udløbet af det Aar, i hvilket de først offentligjordes.

Det fulde i § 21 hjemlede Værn indtræder, dog naar Forfatteren forinden Udløbet af hine 50 Aar navngiver sig selv eller af en dertil berettiget navngives enten paa en ny Udgave eller ved en Erklæring, der bekendtgøres efter de for offentlige Bekendtgørelser foreskrevne Regler.

Nr. 13. Lov 20. Oktober om Forfatterret og Trykningsret.

Nr. 13. Heimild til þess að nafngreina höfund að honum látnum hefur einungis sá, sem höfundur, samkvæmt því, er segir í 6. gr., hefur fengið í hendur úrskurðarvald um það, hvort ritið skuli birt, en sje enginn maður á lífi, er slíkt vald hefur fengið hjá höfundi, þarf samþykki allra erfingja höfundarins til þess að hann verði nafngreindur.

20.
október.

24. gr.

Nú eru rit þau, sem ræðir um í 1. málsgrein 23. greinar, gefin út í fleiri deildum, en eru þó í slíku sambandi, að þau mynda eina heild, og skal þá hið umrædda 50 ára tímabil teljast frá þeim tíma, þegar síðasta deildin kom út í fyrsta sinn, nema meira en 3 ár hafi eitthvert sinn liðið milli útgáfu einhverra deildanna, en þó telst tímabilið að því er snertir þær deildir, er áður komu út, frá þeim tíma þegar hin síðasta þeirra var út gefin.

25. gr.

Út af brotum gegn lögum þessum getur enginn höfðað málssókn nema sá, sem misboðið er.

Nú kemur út rit nafnlaust eða með dularnafni og skal þá líta svo á, þangað til sönnur eru færðar á annað, að sá maður, sem tilgreindur er á ritinu sem útgefandi þess eða forlagsmaður, hafi umboð til að gæta rjettar höfundar.

26. gr.

Málssókn samkvæmt 18., 19., 20. og 21. gr. skal hafin innan 1 árs frá því að rjetthafi fjekk vitneskju um brotið. Nú er mál eigi höfðað innan tveggja ára eptir að brotið var framið, og verður hinn seki þá eigi dæmdur til hegningar, og sje málssókn eigi hafin áður en 3 ár eru liðin frá því að brot var framið, verður hann eigi heldur dæmdur til að greiða skaðabætur nje skila gróða sínum samkvæmt 20. gr.

Meðan höfundarrjettur helzt má höfða málssókn til þess, að upptæk sjeu gjörð, ónýtt eða af hendi lätin þau eintök af riti, sem ólöglega eru til orðin og ætluð eru til að hafa á boðstólum, svo og áhöld, sem eingöngu verða notuð til þess að framkvæma brot á lögum þessum.

27. gr.

Ákvæði laga þessara taka til allra ritsmiða danskra þegna, og einnig til ritsmiða utanríkismanna, er forlagsmaður þeirra er íslenzkur. Sje forlag fjelagseign, telst það íslenzkt, ef allir þeir meðlimir firmans, sem ótakmarkaða ábyrgð hafa, eða ef um fjelag með takmarkaðri ábyrgð eða hlutafjelag er að ræða, allir stjórnendur þess, eiga fast heimili á Íslandi. Með konunglegri tilskipun má veita ákvörðunum laga þessara gildi, að öllu eða nokkru, að því er snertir ritsmiðar þegna annars ríkis, þótt eigi sjeu þær útgefnar af íslenzku forlagi, svo framarlega sem sama vernd kemur á móti fyrir ritsmiðar Íslendinga í því ríki. Þó verður eigi gjörður samningur um gagnkvæmi í þessu efni, nema alþingi samþykki, ef af samningnum leiðir nokkra fjárkvöð fyrir Ísland.

28. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1906, en eptir ákvæðum þeirra skal fara einnig að því er snertir ritsmiðar, sem eldri eru eður áður útgefnar.

Nr. 13. Lög 20. október um rithöfundarjett og prentjett.

Hjemmel til saadan Navngivelse har efter Forfatterens Død kun den, hvem Forfatteren i Henhold til § 6 har tillagt Ret til at tage Bestemmelse om Værkets første Offentliggørelse, men hvor ingen saadan findes, udkræves alle Forfatterens Arvingers Samtykke til Navngivelsen. Nr. 13.
20.
Oktober.

§ 24.

Naar de i § 22, 1ste Stykke nævnte Værker udgives i flere Afdelinger, men ved deres indbyrdes Sammenhæng danne et Hele, skal Fristen af 50 Aar regnes fra det Tidspunkt da den sidste Afdeling først blev udgiven, med mindre der mellem Udgivelsen af de enkelte Afdelinger er forløbet et Tidrum af over 3 Aar, i hvilket Fald Fristen for de tidligere udkomne Afdelinger regnes fra den Tid, da den sidste af dem udkom.

§ 25.

Søgmaal for Overtrædelse af denne Lov kan alene iværksættes af den forurettede.

Ved Værker, som ere udgivne anonymt eller pseudonymt, anses den paa Værket angivne Udgiver eller Forlægger, indtil andet bevises, bemyndiget til at varetage Forfatterens Interesser.

§ 26.

Søgmaal i Henhold til §§ 18, 19, 20 og 21 maa være anlagt inden 1 Aar efter at Retskrænkelsen er kommen til den forurettedes Kundskab. Hvis Sag ikke er rejst inden 2 Aar efter at Overtrædelsen har fundet Sted, kan den skyldige ikke blive idømt Straf og for saa vidt Søgmaal ikke er anlagt før der er hengaaet 3 Aar fra Overtrædelsen, kan han heller ikke dømmes til at yde Erstatning eller afstaa sin Fortjeneste efter § 20.

Søgmaal angaaende Konfiskation, Tilintetgørelse eller Udlevering af ulovlige til Offentliggørelse bestemte Eksemplarer af et Værk eller af udelukkende til Overtrædelse af nærværende Lov brugelige Materialier, kan anlægges saa længe Forfatterretten endnu bestaar.

§ 27.

Denne Lov kommer til Anvendelse paa alle Værker af danske Undersaatter, samt paa Værker af fremmede Undersaatter, der ere udkomne paa islandsk Forlag.

Et Forlag, der ejes af et Selskab, anses som islandsk, naar samtlige ansvarlige Medlemmer i Selskabet, eller, for saa vidt angaar et Selskab med begrænset Ansvar, eller et Aktieselskab, naar samtlige Medlemmer af dettes Bestyrelse ere bosatte i Island. Under Forudsætning af Gensidighed kunne Bestemmelserne i nærværende Lov ved kongelig Anordning helt eller delvis gøres anvendelige paa de af en anden Stats Undersaatter frembragte Værker, selv om disse ikke ere udkomne paa islandsk Forlag. Dog kan Overenskomst om Gensidighed ikke uden Altingets Samtykke afsluttes, for saa vidt den medfører pekuniær Forpligtelse for Island.

§ 28.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1906, men den kommer til Anvendelse ogsaa med Hensyn til Værker, der ere ældre eller tidligere udgivne.

Nr. 13. Nú hefur einhver gefið út rit löglega, áður en lög þessi eru birt, og skal hann
 20. þá eiga rjett á að selja þau eintök eða hepti, sem þá voru fullprentuð, þó útgáfan
 október. hefði eigi verið heimil samkvæmt lögum þessum.

Lög þessi snerta eigi sammingsrjettindi manna, sem löglega eru stofnuð áður þau öðlast gildi.

Með lögum þessum eru úr gildi numin öll eldri lagaákvæði um eignarrjett að ritsmíðum.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 20. október 1905.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Den, der inden denne Lovs Kundgørelse lovlig har offentliggjort et Skrift, har Nr. 13. Ret til at sælge alle paa Kundgørelsens Tid færdigtrykte Eksemplarer eller Hæfter, ^{20.} Oktober selv om saadan Offentliggørelse ikke vilde have været tilladt efter denne Lov.

De Retsforhold, som ere lovlig stiftede inden denne Lovs Ikrafttræden, berøres ikke af denne Lov.

Ved nærværende Lov ophæves alle ældre Lovbestemmelser om litterær Ejendomsret.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 20. Oktober 1905.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

H. Hafstein.

Islands Ministerium, den 20. Oktober 1905.

H. Hafstein.

Ólafur Halldórsson.